Община Разлог, област Благоевград
Общинска стратегия и план за действие за развитие на социалните услуги (2016 – 2020)

1 Въведение

1.1. Изработване и приемане на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Разлог

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в област Разлог (2016 – 2020) е разработена в съответствие с Общинския план за развитие на община Разлог (2014 – 2020) и в съответствие с Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград.

Общинската стратегия е изградена върху изводите и препоръките от проведено проучване на нуждите на групи в риск в община Разлог в периода февруари - март 2015 г. Подробният финален доклад «Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в община Разлог» е включен в Приложение №1 към стратегията. Аналитичният доклад е продукт на съвместните усилия на екипа на Общинския оперативен екип и обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в община Разлог, проведено през горе визирания период.

Основна ценност за стратегията е всяко човешко същество със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. Чрез общинската стратегия община Разлог се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност като **осигурява достъпни и качествени социални услуги в община Разлог, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.**

1.2. Съответствие с общински политики, стратегии и планове за развитие на община Разлог

От 2003г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи.

Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората, се премина към създаване на социални услуги в общността.

1.3. Обхват и фокус на Общинската стратегия в община Разлог

Стратегията определя общинската рамка и параметрите на социалните услуги във всяко населено място на територията на общината. В географско отношение тя покрива седемте населени места и гр. Разлог на територията на община Разлог и обръща специално внимание на малките изолирани населени места, където живеят рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на цялата община през следващите пет години (2016 – 2020 г.).

За да се преодолее неравномерността в развитието и достъпа до социални услуги, Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности, всички възрастови групи на територията на общината. Обхватът на стратегията покрива всички селища на територията на община Разлог. В този контекст общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от социални услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка.

1.4. Приоритети и цели на Общинската стратегия

Общинското планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от социални услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. Стратегията задава както общинската рамка, така и параметрите на социалните услуги.

2.1. Визия, ценности и принципи

Тази стратегия изразява желанието за **създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск**.

Визия

Общинската стратегия ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на жизнени общности и интеграцията на всяко дете и възрастен в тях. За постигането на тези цели общинската стратегия предвижда **развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество**.

Ценности и принципи

Стратегията утвърждава следните принципи и ценности при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права;
- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на община Разлог;
- Водещи интереси на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай;
- Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите;
- Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семеен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2.2. Приоритети в развитието на социалните услуги в община Разлог

➲ **<u>Приоритетно направление 1</u>: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца**

Обща цел 1: Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа на интегритета на семейства и общности.

<u>Специфична цел 1.1.</u> Разширяване на мрежата от социални услуги и мерки в общината за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

<u>Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на поне 30% от уязвимите семейства и деца в Центрове за обществена подкрепа</u>

Дейности: Разкриване на Център за обществена подкрепа в Разлог.

<u>Мярка 1.1.2 Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие с обхват на поне 40% от уязвимите семейства и деца</u>

Дейности: Превенция на нежелана и ранна бременност. Откриване на **кабинети по семейно планиране**; Развиване на умения за родителстване и пренатална подкрепа; Осигуряване на среда, подкрепяща връзката между майката и бебето в родилно отделение в Разлог; Осигуряване на здравни грижи; Услуги в подкрепа на родителската грижа за деца до 6 години.

Мярка 1.1.3. Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции

Дейностите целят „затваряне на входа" към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом, е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето. Предотвратяването на изоставяне и настаняване на деца на по-голяма възраст ще включва комплексни програми за семейна подкрепа – социална, достъп до образование, здравни грижи, жилищна политика, заетост и др. дейността на кабинетите за семейно планиране също допринася за намаляване на случаите на нежелана бременност.

Дейности: Ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство; Подкрепа за развитието на социалните ресурси на уязвими семейства.

Мярка 1.1.4. Включване на поне 90% от децата в предучилищна възраст в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст в подходяща форма на образование

Дейности: Общински политики и мерки за осигуряване на правото на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище – изпълнявани съвместно с училищата, РИО на МОМН, НПО.

Мярка 1.1.5. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца в цялата община и подкрепа на жертвите на насилие, експлоатация и трафик

Дейности: Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища, както и в рамките на ЦОП, насочени към превенция на агресивно поведение сред деца, развиване на познание за насилието и неговите симптоми и умения за защита от насилие; Обучение на поне 3 професионалисти за разпознаване и сигнализиране за случаи на насилие; Обществени кампании за предотвратяване на насилието и други форми на злоупотреба и експлоатация; Преодоляване на последиците от преживяното насилие за деца, жертви на насилие и/или трафик; Превенция на безнадзорността и тежките форми на детски труд и подкрепа за реинтеграция на децата на улицата; Подобряване на възможностите за реакция в случаите на насилие над деца и експлоатация на детски труд.

Мярка 1.1.6. Превенция на рисково поведение и подкрепа за преодоляване на последиците от него при деца и младежи

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване и превенция на рисково поведение при децата и директна работа с деца с рисково поведение: консултиране и подкрепа за деца и семействата им.

Дейности: Образователни програми и кампании в училище, в рамките на ЦОП и Центъра за социална превенция /орган към МКБППМН/, насочени към превенция на рисково поведение и подкрепа за преодоляване на последиците от него; Извънучилищни дейности и осмисляне на личното време на децата – работа с децата в Младежкия център; Работа с деца - извършители на противообществени прояви и с рисково поведение, за подкрепа на децата в развиване на просоциално поведение – работа с обществените възпитатели в Центъра за социална превенция.

Специфична цел 1.2. Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднините и близки, които са поели грижата за дете. Увеличаване на броя на децата, настанени в такава форма на грижа - поне до 20% от общия брой на децата, отделени от биологичните семейства.

Дейности: Подкрепа за семействата на роднини и близки, които отглеждат деца като мярка за закрила.

Мярка 1.2.2. Широко развитие на приемната грижа и включване по 15 работещи приемни семейства годишно (от 2016 г.).

Дейности: Развитие на дейностите по приемна грижа по проект „И аз имам семейство" по схема за безвъзмездна финансова помощ „Приеми ме" BG051PO001-5.2.11, както и в предстоящо партньорство по проект „Приеми ме 2015" по ОП РЧР 2014-2020 година;

Мярка 1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на кандидат-осиновители, осиновители и осиновени във всички селища в общината

Дейности: Обучение и подготовка на кандидат-осиновители; Подкрепа на осиновители и осиновени.

Специфична цел 1.3. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Мярка 1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и намаляване на настаняването на деца с увреждания в специализирани институции с 30%.

Дейности: Изграждане на работещо сътрудничество и обмен на информация между системата на здравеопазването и социалните услуги (ЦОП) за пренатална диагностика, ранна регистрация на бременността и ранно установяване на риска от увреждане.

Мярка 1.3.2. Осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за поне 80% от децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Дейности: Продължаване и утвърждаване на дейността на Центъра за социална рехабилитация и интеграция за деца с интелектуални затруднения до 16-годишна възраст в град Разлог, управляван от сдружение „Шанс"- Разлог; Развитие на социална подкрепа в новия ЦОП в община**;** Извършване на рехабилитация и работа с родители в Дневния център за деца с увреждания;

Мярка 1.3.3. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова и заместваща грижа за поне 50% от децата с увреждания според вида на техните увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейности: Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца и младежи с интелектуални затруднения в Разлог, доставчик Сдружение "Шанс" гр. Разлог, член на БАЛИЗ; Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за интеграция на хората с увреждания;

Мярка 1.3.4. Осигуряване на качествена интегрирана предучилищна подготовка и образование за поне 50% от децата с увреждания

Дейности: Обхващане на деца с увреждания в масови детски градини и ясли; Интегриране на децата с увреждания в масови училища с ресурсни учители; Извеждане на деца от помощното училище в с. Долно Драглище и адаптацията им към масовите общообразователни училища; Адаптиране на средата (предоставяне на подходящо обзавеждане и оборудване) на яслите, детски градини и учебни заведения за прием на деца и младежи с увреждания; Подготовка и обучение на персонала на масовите детски заведения и училища за работа с деца и младежи с увреждания; Осъществяване на кампании и работа в общността за приемане на децата с увреждания; Подкрепата за прием в масови детски заведения и дневни центрове, образователни институции ще се осъществява от бъдещият ЦОП, Дневен център за деца с увреждания и други услуги за деца с увреждания, общинска администрация, ДСП, НПО и други.

Специфична цел 1.4. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

Мярка 1.4.1. Развиване на ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на община Разлог.

Дейности: Продължаване на функционирането на ЦСРИ в гр. Разлог. Развиване на мобилен екип за обхващане на малките населени места в общината;

Мярка 1.4.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Дейности: Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания; Увеличаване на броя на потребителите на Домашен социален патронаж и увеличаване на обхвата в община Разлог; Осигуряване на информация, съдействие и посредничество за улесняване на достъпа до технически помощни средства и достъпна среда в дома по програмите на АХУ и Закона за хората с увреждания; Разширяване на услугите в

подкрепа на близките, които полагат грижи за хора с увреждания в домашна обстановка – продължаване предоставянето на услугите: домашен санитар, детегледач, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

Мярка 1.4.3. Развиване на целева общинска политика/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейности: Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство; Дейности на ДБТ, общината и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионална квалификация, обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания, адаптиране на работната среда; Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот.

Специфична цел 1.5. Създаване на социални услуги за подкрепа на социалното включване и реализация на младежи, маргинализирани лица, групи, безработни и хора със зависимости.

Мярка 1.5.1. Развиване на услуги за превенция и подкрепа за преодоляване на последиците от рисково и зависимо поведение на младежи и възрастни

Дейности: Развиване на услуги за превенция от новия ЦОП в общината; Разработване и изпълнение на общинска програма за изграждане на социални жилища;

Специфична цел 1.6. Разширяване на мрежата от социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 1.6.1. Създаване на комплекси от услуги за подкрепа на старите хора.

Дейности: Разширяване обхвата на Домашен социален патронаж за самотно живеещи стари хора; Продължаване на дейността на съществуващия Дневен център за стари хора в гр. Разлог; Продължаване на дейността на действащия ЦСРИ; Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на клубовете на пенсионера; Разширяване на услугите в домашна среда - домашен санитар, детегледач, социален асистент, личен асистент с увеличен капацитет.

- **Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**

Обща цел 2: Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Разработване на планове за закриване/трансформация на всички специализирани институции на територията на общината

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за трансформация и подобряване на качеството на грижа в специализираните институции за възрастни и стари хора.

Дейности: Създаване на общинска работна група за разработване на планове за трансформация и подобряване качеството на грижа в СИ за възрастни и стари хора в общината; Изработване на планове за трансформация и подобряване качеството на грижа в СИ за възрастни и стари хора в община Разлог.

Специфична цел 2.2. Настаняване на децата от специализирани институции в различни форми на семейна грижа.

Мярка 2.2.1 Осигуряване на семейна среда за поне 50% деца от институции чрез ре-интеграция в биологичното или разширено семейство и настаняване в алтернативна семейна грижа.

Дейности: Реинтеграция в биологичното семейство; Интеграция в разширено семейство; Настаняване на деца от СИ в 15 приемни семейства в общината; Подкрепа на осиновяването.

Специфична цел 2.3. Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда, близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Мярка 2.3.1. Осигуряване на среда, близка до семейната, за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ).

Дейности: Продължаване и утвърждаване на дейността на разкрития ЦНСТ за деца/младежи без увреждания, с капацитет 8 души в община Разлог за извеждане на деца/младежи без увреждания от специализираните институции в среда, близка до семейната.

Специфична цел 2.4. Подпомагане на социалната интеграция на младежите, напускащи специализирани институции.

Мярка 2.4.1. Програми за социални умения на децата, настанени в СИ. Разкриване на наблюдавани жилища за адаптация към самостоятелен живот на младежи, напускащи СИ

Дейности: Изграждане на едно наблюдавано жилище в община Разлог за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирани институции;

Мярка 2.4.2. Разкриване на защитени жилища и ЦНСТ за деца и младежи

Дейности: Продължаване на дейността на 2 - те защитени жилища за хора с увреждания в Разлог; Продължаване на дейността ЦНСТ за деца/младежи без увреждания, напуснали специализирани институции за деца, които имат нужда от постоянна грижа.

Мярка 2.4.3. Програми за социална и трудова интеграция на младежите, напуснали СИ

Дейности: Предоставяне на подкрепа към младежите, напуснали СИ – информиране, предоставяне на консултации, съдействие и посредничество за намиране на работа и самостоятелно жилище, както и съдействие при кризисни ситуации; Програми за професионална квалификация на младежите, напуснали СИ; Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на достъп до заетост за младежите, напуснали СИ – стимулиране на работодателите, програми за субсидирани работни места и др.; Прилагане на общински мерки в подкрепа на младежите, напуснали СИ, за осигуряване на жилище

Специфична цел 2.5. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда, близка до домашната, за стари хора

Мярка 2.5.1. Изграждане на резидентни услуги за стари хора

Дейности: Продължаване и утвърждаване на дейността на Център за настаняване от семеен тип за лица с деменция - иновативна форма на грижа за лица с деменция, с капацитет от 10 места. Разкриване на 2 нови ЦНСТ за лица с увреждания, всеки от тях с 15 души капацитет в изпълнение на плана на община Разлог за реформирането на ДВХФУ с. Долно Драглище след 2020г.; Провеждане на общинска политика за стимулиране на частната инициатива при разкриването на модерни частни домове за стари хора в община Разлог или създадени на база публично-частно партньорство с общината.

Специфична цел 2.6. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора и трансформиране за предлагане на социални услуги в общността.

Мярка 2.6.1. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДСХ гр. Разлог.

Дейности: Актуализиране на индивидуалните оценки и планове за всяко лице; Ремонт и обзавеждане, осигуряване на самостоятелни стаи или стаи с максимум две легла; Осигуряване на специализирано медицинско обслужване на настанените хора в тежко здравословно състояние.

Мярка 2.6.2. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВХФУ с. Долно Драглище.

Дейности: Актуализиране на индивидуалните оценки и планове за всяко лице; Ремонт и обзавеждане; осигуряване на самостоятелни стаи или стаи с максимум две легла.

1.1 Функционални приоритетни направления

- **Приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**

Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление изискват въвеждането на общинска политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинска администрация чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа.

- **Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно развиване на партньорствата между общините в областта по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа.

1.2 Основни целеви групи – потребители на услугите в община Разлог

Стратегията отделя специално внимание на:

- **Децата в ранна възраст – до 6 години.**
- **Уязвими семейства с деца.**
- **Деца в специализирани институции**.
- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище**.
- **Деца и възрастни с увреждания**.
- **Възрастни хора в институции.**
- **Самотни стари хора**.

2 Интервенция – социални услуги и мерки

Приоритетните направления на Общинската стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите в общината. Те са групирани в две посоки – отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Дейности по Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализирани институции, чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Намаляване на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и задържането им в биологичното семейство;
- **Специфична цел 1.2.** Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;
- **Специфична цел 1.3.** Подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и неглижиране на децата;
- **Специфична цел 1.4.** Равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование;
- **Специфична цел 1.5.** Развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на грижи в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Дейности по Приоритетно направление 2: Хора с увреждания

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

- **Специфична цел 2.1.** Осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда;
- **Специфична цел 2.2.** Намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на грижа от семеен тип;
- **Специфична цел 2.3.** Достъп до развитие за етническите общности в неравностойно положение и уязвимите групи;
- **Специфична цел 2.4.** Реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.

Дейности по Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора

Обща цел 3: Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в общината, чрез:

- **Специфична цел 3.1.** Широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда;
- **Специфична цел 3.2.** Достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (максимален капацитет до 20 места).

Дейности по Приоритетно направление 4: Подпомагане на семейства с проблеми.

Обща цел 4. Да се подобри качеството на живот в семействата и общността на територията на общината.

- **Специфична цел 4.1.** Създаване на мрежа за помощ на родители на деца със зависимости;
- **Специфична цел 4.2.** Достъп до консултантска и психологическа подкрепа на семейства в риск от разпадане;
- **Специфична цел 4.3.** Осигуряване на условия за възстановяване след зависимости на семейства в неравностойно положение и осигуряване на работа на ползвателите на услугата;
- **Специфична цел 4.4.** Увеличаване броя на социалните предприятия на територията на общината и повишаване на конкурентността им на пазара.

Дейности по Приоритетно направление 5: Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество

Обща цел 5. Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество.

- **Специфична цел 5.1.** Да се стимулира между общинското партньорство в социалните услуги.
- **Специфична цел 5.2.** Създаване на мрежи от социални услуги на общинско ниво;
- **Специфична цел 5.3.** Да се утвърдят ефективни механизми за между секторно сътрудничество и развитие на смесени услуги;
- **Специфична цел 5.4.** Повишаване на между секторно сътрудничество за опазване живота и здравето на специализирания и не специализиран персонал и повишаване на квалификацията на кадри в нови сфери на услугите и възникващи проблемни ситуации;
- **Специфична цел 5.5.** Превантивни подготовки за възникване на ситуации с мигриращи и емигриращи и изготвяне на планове за действие.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Общинската стратегия, обхващат:

- **Развитието на човешките ресурси с цел** повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги;
- **Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество с цел** повишаване на ефективността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество.

В стратегията са конкретизирани мерките, дейностите и индикаторите за постигане на целите, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общината и институциите на местно ниво, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативният план с времева рамка за изпълнение на стратегията.

2.1 Участие на Общината в мониторинга и оценката:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в община Разлог.

2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво.

3. Да изработи комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи.

4. Да гарантира системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

3 Ресурси

3.1 Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в община Разлог

Необходими средства за финансиране на социалните услуги в община Разлог

За финансиране на дейностите за реализация на Стратегията за периода 2016 г. – 2020 г. по години са нужни средства, посочени в РМС за 2014 г. и разглеждани като държавно делегирани и местни дейности по функция 5 „Социално осигуряване, подпомагане и грижи". Наред с това са отчетени и такива социални услуги като "приемна грижа", за която все още няма утвърден финансов стандарт, както и предоставяните услуги по програма "Асистенти на хора с увреждания", която действа вече редица години, но се утвърждава по отделни години с годишна заповед.

Като база за извършване на прогнозата за текущата издръжка са използвани действащите единни финансови стандарти, утвърдени с Решение на МС № 633 от 08.09.2014 г., изменено и допълнено с Решение на МС № 801 от 03.12.2015г. С оглед на посочената кризисна ситуация за 2016 г. разходните равнища за социалните услуги не са променяни. Увеличение на финансовите стандарти са предвидени за следващите години – 2017 г. с 5%, за 2018 г. с 10%, за 2019 г. с 14% и за 2020 г. с 19% спрямо изходната (2016) година. Това е достатъчно песимистична прогноза, тъй като посочените равнища са в рамките на допустимата инфлация, която може да се очертае след излизане на страната от рецесията.

При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общините, които са призвани да предоставят социалните услуги съобразно местните потребности. Ето защо се очаква плавно покачване на местните разходи за социални дейности в абсолютна стойност при запазване на водещата роля на държавно делегираните средства в структурно отношение.

Разпределение на средствата за финансиране на социалните услуги по години

Община\Година	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Община Разлог					
За издръжка: **Общинска дейност** /домашен социален патронаж и клубове на пенсионера/	426 900	448 245	469 590	486 666	508 011
Делегирана от държавата дейност на база единни стандарти за 2016г. /не са включени услугите „домашен помощник", „социален асистент" и „личен асистент"/	1 165 346	1 223 613	1 281 881	1 328 494	1 386 762
За капиталови разходи	0	20 000	20 000	20 000	20 000
Общо средства	**1 592 246**	**1 691 858**	**1 771 471**	**1 835 160**	**1 914 773**

4 Система на мониторинг и оценка

4.1 Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Общинската стратегия за социалните услуги. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в община Разлог, чрез:
    - Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
    - Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
    - Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
2. Да обезпечи **текущия мониторинг** на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво, чрез:
    - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие
    - Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
3. Да се изработят **комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие** от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
    - Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
    - Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
    - Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в община Разлог. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;
    - Въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
    - Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
4. Да гарантира **системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките** за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:

- Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката **с участие** е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

План за действие

5 Институционална рамка на изпълнението на стратегията

5.1 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

Ролите и задачите на общините и институциите на общинско ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

5.1.1 Дирекция „Социално подпомагане" /ДСП/

Дирекциите "Социално подпомагане" провеждат държавната социална политика на територията на всяка община по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване на потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Роля и отговорности на Дирекциите социално подпомагане:

ДСП – Разлог (заедно с отделите си по Социална закрила, Закрила на детето и Хора с увреждания и социални услуги в останалите общини) носят отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги:

- Правят предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в съответната община;
- Правят предложения до РДСП - Благоевград за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализират данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в ДМСГД и ДДЛРГ в детски ясли, детски градини и предучилищно образование; съвместно с мрежата от ЦОП в общините ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

Предвид основните си функции, ДСП (с отделите си по Социална закрила, Закрила на детето и Хора с увреждания и социални услуги) имат отношение към всички заложени цели в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:

- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа;

- насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи;
- планиране (съвместно с Дирекции Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- ДСП пряко отговарят за преструктурирането и реформирането на СИ за деца и за лица с увреждания;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;
- подпомагат общините при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

Същевременно взаимодействието на ДСП/РДСП/АСП с МТСП се определя като фактор за гарантиране на устойчивостта на изпълнението на областната стратегия чрез практическите възможности за осигуряване на средства за предоставяне на услуги като държавно-делегирана дейност.

5.1.2 Общини

Общините отговарят за цялостното изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат Общински стратегии за развитие на социалните услуги (2016-2020), чрез които на територията на всяка община ще се реализира Областната стратегия за развитие на социалните услуги. Общините разработват, приемат и осъществяват годишни планове за действие. Нормативно е установено, че местното самоуправление се осъществява от Общинския съвет, а местната изпълнителна дейност - от кмета и общинската администрация. Така или иначе, в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местните власти разработват и изпълняват **интегрирани политики за развитие** на хората в риск на тяхната територия като комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общините са доставчик на социални услуги. Общините развиват интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Общините осъществяват годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалната услуга и оценка на нуждите на групите в риск.

Общините се ангажират да предоставят за сведение на Областния съвет за развитие всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги. Определените като ключови участници в изпълнението на стратегията докладват поне веднъж годишно на заседание на Областния съвет за развитие за извършеното, за трудностите, които срещат, както и да правят предложения за подобряване на Стратегията.

Роля и отговорности на **Общинския съвет**:

- Обсъжда и приема Общинска стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението й по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия.

- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Областната стратегия за социалните услуги на общинско ниво. Кметът на общината:

- организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- след съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Областната стратегия;
- търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в съответния общински компонент на областната стратегия.

Обществениият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната община. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на областната стратегия и включения в нея общински компонент,
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

Местните власти носят конкретни отговорности също за инициирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координират и инициират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисково поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;

- Координират и инициират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища. Разширяват функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

5.1.3 Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда гр. Разлог участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).
Основната роля на **дирекция "Бюро по труда"** по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Съвместни дейности с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

5.1.4 Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в област Благоевград. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общините, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;

- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общините и областта за хора в риск;
- Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението й като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

5.1.5 Местен бизнес, организации на бизнеса

Първоначално местният бизнес не е включен в процеса на областното и общинско планиране, но неговите представители могат да участват в изпълнението на част от дейностите в стратегията. За тази цел е необходимо бизнесът да разграничи стопанските си интереси от обществените отговорности. Приносът на **местния бизнес** се очертава в някои направления:

- Мобилизиране на бизнеса в публично-частните партньорства (за интегриране на пазара на труда на младежи, напускащи специализираните институции, за изграждане на социална инфраструктура, поддържане на различните сгради за социални услуги, социално предприемачество.)
- Финансиране и съфинансиране на пилотни алтернативни социални услуги, които са от особено значение за решаване на проблемите на рисковите групи, но са извън кръга на държавното финансиране.

6 Приложение: Планирани услуги в община Разлог

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	**Общ. Разлот** Местополо-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1.	**Център за обществена подкрепа селища (ДДД)**	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Разлог	0	20	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Разлог	Нова. Разширяване-мобилни услуги след 2016
2.	**ЦНСТ** *(ДДД)*	Деца/младежи от 0 до 18 годишна възраст, лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за оставане и връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки или в приемно семейство.	Община Разлог и близки общини	8	8	Предоставяне на жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки или в приемно семейство.	Разлог	Налична
3.	**ЦНСТ** *(ДДД)*	Лица с деменция	Община Разлог, областта и	10	10	Осигуряване грижа за хора с деменция, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	**Общ. Разлог** Местополо-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
			съседни области					
4.	**Дневен център за деца с увреждания -** *(ДДД)*	Деца с увреждания	Община Разлог	16	16	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи	Разлог	Налична
5.	**Защитено жилище** *(ДДД)*	Лица с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Разлог	Налична
6.	**ЦСРИ** *(ДДД)*	Лица с увреждания	Община Разлог и близки общини	24	24	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Разлог	Налична
7.	**Дневен център за възрастни с увреждания** *(ДДД)*	Лица с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Разлог	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Разлог	Налична
8.	**ДВХФУ** *(ДДД)*	Дом за възрастни с физически увреждания (мъже и жени), нуждаещи се грижа	Областта и съседни области	50	0	Осигуряване грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24 обгрижване	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична за реформиране през 2020г.
9.	**ЦНСТ**	Лица с интелектуални	Областта и	0	15	Осигуряване грижа за хора с	с. Долно	Планирана за 2020

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	**Общ. Разлог** Местополо-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДДД)	затруднения	съседни области			интелектуални увреждания, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	Драглище, общ. Разлог	г.
10.	**ЦНСТ** *(ДДД)*	Лица с физически увреждания	Областта и съседни области	0	15	Осигуряване грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Планирана за 2020 г.
11.	**Защитено жилище** *(ДДД)*	Хора с физически увреждания от общността	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична
12.	**Дневен център за стари хора** *(ДДД)*	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Разлог	25	25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Разлог	Налична
13.	**Дом за стари хора** *(ДДД)*	Стари хора със затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна грижа	От цялата област	30	30	Резидентна грижа – нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Разлог	Налична
14.	**Клуб на пенсионера –** *Общинска дейност*	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Разлог	9	9	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно	общ. Разлог	Налични
15.	**Домашен социален патронаж** *Общинска дейност*	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда	Община Разлог	280	280	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и	общ. Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	**Общ. Разлог** Местополо-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги				арт терапия, други.		
16.	**Личен асистент** *услуга в общността по национална програма и по ОП "Развитие на човешките ресурси"*	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Разлог	26	35	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	общ. Разлог	Налична, за разширяване
17.	**Социален асистент** - *услуга в общността по нац. програма*	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Разлог	0	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	общ. Разлог	Налична, за разширяване
18.	**Домашен санитар** - *услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"*	Лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Разлог	0	20,5	Осигуряване на грижи в семейна среда на лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	общ. Разлог	По проект на ОП „Развитие на човешките ресурси" 2016–2020г.; BG05M9OP001-2.002 „Независим живот"
19.	**Детегледач** -	Деца с трайни	Община	0	10	Осигуряване на грижи в	общ. Разлог	По проект на ОП

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	**Общ. Разлот** Местополо-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	увреждания от 3 до 16 години	Община Разлог			семейна среда на деца с трайни увреждания, които са изключени от социалния живот.		„Развитие на човешките ресурси" 2016–2020г.; BG05M9OP001-2.002 „Независим живот"
20.	**Приемен родител -** *услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"*	Деца, изоставени от родителите или деца в риск	Община Разлог	10	15	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца, които поради различни причини са били изоставени или поставени под риск.	общ. Разлог	Налична през 2015г. по проект, общината е подала документи за партньор по новия проект по ОП „РЧР" 2016 – 2020г. „Приеми ме 2"

7 Етапи в изпълнението на стратегията

7.1 Основни етапи

Стратегията за развитието на социалните услуги в община Разлог обхваща 5-годишен период (2016 – 2020), в който се обособяват два етапа с продължителност по 3 и 2 години за изпълнение на стратегията, всеки от които започва с период на подготовка и интензивно оперативно планиране, както следва:

	Период	**Дейности**
Подготвителен етап	2015, първа половина	• Изготвяне и приемане на общинска стратегия • Оперативно планиране на интервенцията през първите 3 години • План за действие 2016
Първи етап	2016 - 2017	• Изпълнение на дейностите по стратегията
Оценка и препланиране	2017, четвърто тримесечие – 2018, първо тримесечие	• Междинна оценка на постигнатите резултати и ефекти от стратегията • Препланиране на следващия тригодишен етап в съответствие със заключенията и препоръките от междинната оценка
Втори етап	2018 – 2020	• Изпълнение на дейностите по стратегията
	2020	• Финална оценка на въздействието от Общинската стратегия

Подготовката за стартиране на Стратегията през първото тримесечие на 2016 г. обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от общинската стратегия.

1) Валидизиране на Областната стратегия на общинско ниво:
   - Изготвяне и приемане на Общински стратегии – планове за социалните услуги на основата на Областната стратегия;
   - Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия.
2) Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация.
3) Утвърждаване ефективно взаимодействие между партньорите, механизми на сътрудничество между заинтересованите страни, мрежи за изпълнение на Стратегията:
   - Осигуряване на партньорство и подкрепа от заинтересованите страни на ниво община;
   - Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността;

- Провеждане на срещи и открити дискусии с НПО, граждани, (практиката на подобни срещи следва да продължи най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики).

8 . Комуникационна програма

Важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е политиката за предоставянето на информация до обществеността. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията. Реализирането на стратегията ще се съпровожда от различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност, както в процеса на разработване, така и по време на реализация.

8.1 Принципи, цели и методи

Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- *Прозрачност* – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- *Координация* с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- *Позитивност на комуникационните послания* – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социални услуги.
- *Широко междусекторно партньорство*, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

Достъпност на информацията – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица.

Основните целеви групи са:

- Органи и институции на държавната и местната власт
- Изпълнителни агенции
- Териториални структури на държавните органи и институции
- Неправителствени организации
- Доставчици на социални услуги
- Приоритетни целеви групи на общинската стратегия за социални услуги
- Потребители на социални услуги
- Лидери на обществено мнение
- Медии
- Широката общественост

При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната стратегия ще подкрепя инициативи на гражданското общество, стимулирани от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, както и местни НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Общинската стратегия за развитие на социални услуги: пропаганда, PR, лобизъм, групи за натиск, социологически и политологически инструментариуми, изграждане на идентичности, реклама.
- Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
    - Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
    - Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникиращата информация;
    - Предвиждане на възможности за коригиращи действия;

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за общинската стратегия за развитие на социалните услуги в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни. Разработване и публикуване на тематични информационни материали съобразени с визията, целите и приоритетите на общинската стратегия за развитие на социалните услуги.

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социални услуги (2016 – 2020).

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
РАЗЛОГ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
ОТ ИНЖ. КРАСИМИР ГЕРЧЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА РАЗЛОГ

ОТНОСНО: ПРИЕМАНЕ НА ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ (2016 – 2020г.) И ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА 2016 Г.

УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

С промените в Закона за социално подпомагане и Правилника за приложение на закона за социално подпомагане през 2010г. Общинските съвети приемат стратегии и годишни планове за развитие на социалните услуги на общинско ниво.

Общинската стратегия се приема след приемането на областна стратегия, съгласувано със съответните дирекции "Социално подпомагане" и обсъдени от лица и организации, имащи отношение към развитието на социалните услуги. Областната стратегия беше приета от Областен съвет за развитие с Решение № 4 на заседание на 12.05.2015г., а общинската стратегия е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни - общинска администрация, РДСП и ДСП, местни структури на централната държавна власт, социални услуги и НПО.

След задълбочен анализ бяха изведени всички уязвими общности и възрастови групи; стратегията цели създаване на условия за грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск.

За постигането на тези цели общинската стратегия предвижда развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.

За изпълнение на стратегията общинският съвет ежегодно приема годишен план за развитие на социалните услуги на общинско равнище.

По изложените съображения, предлагам на Общински съвет – гр. Разлог да приеме следното

Р Е Ш Е Н И Е:

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, във връзка с чл. 19, ал.2 от Закона за социалното подпомагане, чл. 36б, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, Общинският съвет

Р Е Ш И:

1. ПРИЕМА ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ (2016 – 2020 г.)
2. ПРИЕМА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА 2016Г. КЪМ ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ (2016 – 2020 г.)

Мотиви: Настоящето предложение се прие на основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, във връзка с чл.19, ал.2 от Закона за социално подпомагане, чл. 36б, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, като се взе под внимание писмо изх. № 06-11-59/16.09.2015г. на Областен управител на област Благоевград, с което се напомня, че е необходимо до края на месец ноември 2015г. с решения на общинските съвети да бъдат приети общинските стратегии за развитие на социалните услуги.

ВНОСИТЕЛ:
ИНЖ. КРАСИМИР ГЕРЧЕВ
Кмет на Община Разлог

Съгласувал:
Елена Тумбева - *Гл. юрисконсулт*
Изготвил:
Спаска Кьосева - *Директор Дирекция "ХД"*